STEM Motivasyon Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *STEM Motivasyon Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31149

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu çal??ma, mevcut bir STEM Motivasyon ölçe?ini Türkçe konu?an popülasyonlarda kullan?lmak üzere kültürel ve dilsel olarak uyarlamak amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama sürecinde ölçe?in geçerlik ve güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. Elde edilen psikometrik veriler, 25 maddelik anketin dört temel boyutta (Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) yeterli düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Bu çal??ma, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, Türk ba?lam?nda ö?rencilerin STEM alanlar?na yönelik motivasyon düzeylerini ölçmek için güvenilir ve geçerli bir araç sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

STEM, Motivasyon, Ölçek Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik, Psikometri, E?itim.

Yazarlar

?smail DÖNMEZ

Amaç

STEM Motivasyon Anketi'nin Türkçeye uyarlanmas?n?n temel amac?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olu?turmakt?r. Bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki ö?rencilerin Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik alanlar?na yönelik içsel ve d??sal motivasyon düzeylerinin objektif bir ?ekilde belirlenmesine olanak tan?may? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda çal??an ara?t?rmac?lar için, ö?rencilerin STEM kariyerlerine yönelimlerini ve bu alanlardaki akademik ba?ar?lar?n? etkileyen motivasyonel faktörleri inceleme potansiyeli sunmaktad?r.

Yap?

STEM Motivasyon Anketi, ö?rencilerin STEM disiplinlerine yönelik motivasyonlar?n? çok boyutlu bir yap?da ölçmektedir. Ölçek, dört ana alt boyuttan olu?maktad?r:

Bilim
Teknoloji
Mühendislik
Matematik

Her bir boyut, ilgili STEM alan?na özgü tutum ve motivasyon seviyelerini ba??ms?z olarak

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendirmektedir. Bu yap?, ara?t?rmac?lar?n motivasyon profilini genel bir skor yerine alan bazl? detaylarla analiz etmesine olanak sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecinde öncelikle dilsel ve kültürel geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Çeviri tamamland?ktan sonra, ölçe?in Türkçe formu iki farkl? Türk dil uzman?na sunulmu?tur.

Uzmanlar, maddelerin anlam bütünlü?ünü, dilbilgisi uygunlu?unu ve hedef kitle taraf?ndan anla??l?rl???n? de?erlendirmi?tir. Yap?lan düzenlemeler ve kar??la?t?rmalar sonucunda maddelerin orijinal ölçekteki yap?y? korudu?u ve Türk kültürü ba?lam?nda geçerlili?inin sa?land??? onaylanm??t?r. Bu süreç, ölçe?in yap?sal ve içerik geçerli?ine önemli katk?lar sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? kullan?larak incelenmi?tir. 25 maddeden olu?an ölçe?in tamam? için hesaplanan genel güvenirlik katsay?s? **0,84** olarak bulunmu?tur, bu da ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? ise ?öyledir:

Teknoloji boyutunda güvenirlik katsay?s? **0,75** olarak belirlenmi?tir.
Matematik boyutunda (27. madde ç?kar?lm??t?r) güvenirlik katsay?s? **0,80** olarak hesaplanm??t?r.
Mühendislik boyutunda (21. madde ç?kar?lm??t?r) güvenirlik katsay?s? **0,72** olarak bulunmu?tur.
Bilim boyutunda (5. madde ç?kart?lm??t?r) güvenirlik katsay?s? **0,696** olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er 0.70 s?n?r?na çok yak?n kabul edildi?i için ek madde ç?karma i?lemi yap?lmam??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda da korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla faktör analizi tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Güvenirlik analizlerinde dört ayr? boyuta (Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) ili?kin katsay?lar?n ayr? ayr? raporlanmas?, ölçe?in **çok boyutlu yap?s?n?n** do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi ile test edildi?ini güçlü bir ?ekilde i?aret etmektedir.

Bu analizler sonucunda, toplam 25 maddeden olu?an ve dört faktörlü yap?y? temsil eden nihai bir ölçek formu elde edilmi?tir. Baz? maddelerin (5., 21. ve 27. maddeler) ç?kar?lmas?, faktör yüklerinin dü?ük olmas? veya çapraz yüklenmeler göstermesi nedeniyle orijinal yap?y? optimize

ARABPSYCHOLOGY.COM

etme çabas?n?n bir sonucu olarak de?erlendirilebilir.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama

Format: 25 madde içeren çok boyutlu bir ankettir. Maddeler 4'lü Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim bilimleri ara?t?rmas?nda kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Genellikle lise veya üniversite ö?rencileri).

Ya? Grubu: Belirtilmemi?tir (Genellikle ergenlik dönemi ve sonras?).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal kaynakta detayl? popülasyon bilgisi (örneklem büyüklü?ü, demografik özellikler) verilmemi?tir.

Test Metodolojisi: Çeviri-Geri Çeviri süreci sonras? uzman görü?ü al?narak dilsel e?de?erlik sa?lanm??, ard?ndan psikometrik analizler (geçerlik ve güvenirlik) yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, STEM E?itimi, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarl?l?k, Cronbach Alpha, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Veri Yok

Kurum E-posta Adresleri: i.donmez@alparslan.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Veri Yok

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu uyarlama çal??mas? 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya izin gereklilikleri hakk?nda spesifik bilgi sa?lanmam??t?r. Ancak, ölçek akademik bir dergide (Van Yüzüncü Y?l Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi) yay?mlanm??t?r ve bilimsel ara?t?rma amaçl? kullan?m?n?n ilgili makaleye at?f yap?larak mümkün oldu?u varsay?lmaktad?r.

Orijinal PDF dosyas? bu adresten indirilebilir: stem-motivasyon-anketi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Dönmez, ?. (2020). STEM motivasyon ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Van Yüzüncü Y?l Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 17(1)*: 486-510.

Makalenin yay?mland??? dergi ba?lant?s?: efdergi.yyu.edu.tr

STEM Motivasyon Anketi Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Sadece ölçe?in 25 maddeden olu?tu?u bilgisi mevcuttur.

Derecelendirme Seçenekleri (4'lü Likert Tipi): **S?kl?kla, Bazen, Çok az, Asla**

ARABPSYCHOLOGY.COM